

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Szegeci-utca 1. szám.

Telefonszám 162.

Megjelenik
hét naponként kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva:

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona

Egy óra 8 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Csanádmegyén osztoznak

a szomszédos vármegyék. Mintha Csanádvármegye közönségének, törvényhatóságának egy szava sem volna ahhoz a tervhez, mely a múlt hetekben látott napvilágot s amely szerint Csanádvármegyét és Csongrádvármegyét egyesítenék Szeged székhellyel.

Különösen a szomszédos Aradvármegye mutatja meg mostanában, hogy milyen „jó szomszéd.” Az aradi lapok csakugy csaponganak Csanádmegye felosztásának terve felett. Hát Aradmegye az, amelyik legkevésbé jogosult arra, hogy Csanádmegye egy részét megához csatolja.

Csanádmegyének ez a szomszédja volt mindenkor a nemzetiségi túlzó törekvéseknek a melegágya. Goga Oktavian nem a csanádmegyei lapokba irt s nálunk vett részt a társadalmi s közéletben, hanem Aradon. Aradmegye a szülő talaja a sok-sok nemzetiségi izgatásnak, ami nem is csoda, ez az a megye, ahol az iskola- és ovodatorvény még mindig nincs végrehajtva. Egész falvak vannak Aradmegyében, amelyeknek lakossága sem beszéli, sem érti a magyar nyelvet, míg nálunk Magyarcsanak, Pitvaros, Nagylak, Sajtény, Alberti községekben, amelyek tót és oláh nyelvű fészkek voltak, teljesen megmagyarosodtak.

A csanádmegyei közigazgatást pedig ne hasonlítsuk más törvényhatóságokéhoz, mert Csanádvármegye közigazgatása, a mintája annak, hogy hogyan kell a közigazgatást úgy vezetni, hogy a törvényeknek és a tömegek érdekeinek pompásan megfeleljen. Jó, pontos s gyors legyen.

Csanádvármegye az a törvényhatóság, amely kétszer szerepel az országos törvénytárban. Egyszer midőn a rokkantak és hadiözvegyek s árvák javára külön pótdót vetett ki. Egyszer midőn a törvényhozás Csanádvármegye indítványára ki-mondotta, hogy dacára a megyei pótdótó szűk korlátainak, a hadsegítés ezen túl is eszközölhető.

Csanádvármegye volt az, amely a gazdasági munkaházak építésének akcióját megkezdte, népszerűsítette s országosan elterjesztette.

Csanádmegye népe az, amely a 46-ik és 101-ik gyalogezredeiben oroszlanokként küzd s öregbíti a magyar dicsőség hírét.

Csanádmegye az, amely sok száz-ezer koronás hadialapokat létesített, amelyből annyi szegény özvegy s árva részesül segítségben.

Csanádmegye az, amelynek árvaszéke egészen ujszerűen gondoskodott a hadiárvákról. Ugy, hogy minden hadiárva e megyében ha felnő, olyan arányú támogatásban részesül, mintha szülei élének.

Csanádmegye az, amelyik az összes rekvirálásokat mintaszerűen végrehajtotta, amely mindent beszolgáltatót, amit csak kértek tőle, búzát, kukoricát, zsírt, vágómarhát stbbit.

Ezt a megyét akarják felosztani? Ezt a megyét akarják Aradhoz, Csongrádhoz csatolni?!

Csanádmegyének minden fia tiltakozik ezen terv ellen s nincs senki e megyében, aki meg ne ütköznék ezen terv felett, mely egy fényes tradíciója, nagyrahatott megyét akar eltörölni.

Csanádvármegye megnagyobbítását, ezt értjük. Minden amellett szól, hogy Csanádmegyét nagyobbá tegyék s méltóvá fényes történelmi múltjához. Csanádmegyei törekvése, utjai, vasutai alkalmassá teszik arra, hogy nagyobb legyen, mint eddig.

Nagy Csanádmegye lebegett nem egy államférfiu szeme előtt, midőn a törvényhatóságok területi reformjáról volt szó. Mert legutóbb is szó volt, Andrássy Gyula gróf belügy-minisztersége idején.

Csanádmegyét akkor következőkép akarták kikerekíteni, megnagyobbítani. A battonyai járást elakarták választani a megyétől, ellenben hozzá akarták csatolni az orosházi járást, a perjamosi járást és a nagyszentmiklósi járást. Ez a terv mégis csak más, mint a jelenlegi. E terv helyes, mert gondoljuk csak meg, hogy mily nagy könnyebbség volna a nagyszentmiklósi járás lakosainak, ha ügyesbajos dolgaik elintézése végett nem Nagybecskerekre, hanem a közeli Makóra kell jönniök. Ugyanez áll a perjamosi járásban és az orosházi járásban lakókra is. Rájuk nézve valósággal megváltás lenne ez az Andrássy-féle tervezet, amely őket végre olyan törvényhatósághoz csatolná, amely közlekedési s egyéb viszonyainál fogva nekik teljesen megfelel.

Makóra nézve pedig beláthatlan perspektívát nyitna, ha egy nagy Csanádmegyének lenne a központja. Mindjárt meg lenne a törvényszék, katonaság s még sok olyan dolog,

aminek hiánya, ma fejlődésünk gátja.

Makó városából kell kiindulni annak a nagyszabású mozgalomnak, amely nagy Csanádmegye elérését célozza. Ehhez a mozgalomhoz már az illető községek s járások elsőrendű érdekeit tekintve, meg kell hogy nyerjük az illető járások s községek lelkes csatlakozását. Egy ilyen impozáns megnyilvánuló mozgalom lehetetlen, hogy ne érjen célt az illetékes kormányköröknél.

Csanádvármegye törvényhatósági bizottságának, mint egy embernek kell tiltakoznia e lehetetlen terv ellen. Csodáljuk, hogy még nem akadt senki a törvényhatósági bizottságban, aki akár indítvány alakjában nem foglalkozik e nagyon fontos kérdéssel.

Az angolok áttörési terve meghiusult. Rettenthetlen hősiességgel küzdenek a németek

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, aug. 31.

Olasz harcok:

A Judikariakban eredményes felderítő harcok. A Monte major, Pansulától keletre tegnap átmenetileg ellenség birtokában volt több mint 2 órát. Tüzérségi és aknatisz árasztotta el védőerősgünket, mire az olaszoknak sikerült árkaikba behatolni. A védőszakasz tartalékjaink és pedig a harmadik tiroli császár vadász ezred és császári vadász rohamzászlóalj osztagai azonnal ellentámadásba mentek át, és a császári vadászhadosztály útegei, valamint a 40. honv. tüzérdandár útegei által hatásosan támogatva az ellenséget rövid idő alatt elkeseredett harc után ismét kiűzték. A 20. bersaglieri ezred a kudarcát végződött vállalkozásért több mint 200 halottal és mintegy 100 fogoly elvesztésével lakolt.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar jelentése.

Ruprecht trónörökös és Böhm vezérezredes hadseregei: Lystól két oldalt előtérít csatározások ellenséges felderítő osztagokat, amelyek Lawen át előretörték, visszavertük. Az Arrastól délkeletre levő csatateren az angolok tegnap újból kiakarták erőszakolni az áttörést. Angol és kanadai hadosztályok nagyszámú páncélos kocsik harcbevételével korán reggel 20 kilométeres harcvonalon törtek előre. Az Arras-combrai ut és a Bapaumtól délkeletre levő terület között württembergiek az uttól délre vonalaik előtt visszaverték az ellenséget a rajnai zászlóaljakkal egyetemben. A Hendecourtól északra előnyomuló ellenséget visszaverttük. Hendecourtól délre lovassági lövészezredek az ellenségrohamait Vaux-Vraucourt-Fronjcourt között meghiusították. Hendecourtot átmenetileg elvesztet-

Makói nemtörődomséggel, s igazi csanádi nembánomsággal kezelik ezt a fontos ügyet. Pedig igen nagy s fontos érdekek fűződnek nagy Csanádmegye eszméjéhez. Ez a szép terv, nagy Csanádmegye terve olyan széles gazdasági, kereskedelmi s más irányú fejlődés reményeit nyújtja, hogy érdemes komolyan foglalkozni ezen ügygel.

Mozduljon hát meg minden makói és csanádi polgár s hassunk oda, hogy a Justhok, Návayak vármegyéje nehogy eltűnjön a térképről, hanem mint az ősi függetlenségi eszmék, s igazi liberalizmus egészséges talaja megnagyobbodva kerüljön ki a nagy rendezésből.

tük, ismét visszafoglaltuk, majd az ellenséges támadás kivédése után magunk mentünk át támadásba és az ellenséget Bullecourtól két oldalt és a falu nyugati szegélyén át visszaverttük. Eccourtól délre porosz ezredek elkeseredett harcokban az ellenségnek több támadását visszaverték. Mana főhadnagy a 175 ik gyalogezred századaival történt beavatkozása lehetővé tette az átmenetileg elvesztett Eccourt helységnek visszahódítását. Bapaumtól két oldalt porosz, szász és bajor ezredek meghiusították az ellenség rohamait. Délután az ellenség az Arras-cambrai ut midkét oldalán új hadosztályokat vetett harcba, páncélos kocsiknak és gyalogságnak újabb tömeges harcbevételével döntést akart kieroszakolni, a csata késő este a mi javunkra dőlt el.

Az ellenségnek a Vanses lapályról és a vischernyi uttól délre rohamozó sűrű vonalai tüzünkben és elkeseredett közelharcban összeomlott, egy páncélos kocsit szétlőtünk, az ellenséges gyalogság rendkívül súlyos veszteséget szenvedett. A Sommetól délre Morval és Olery között angol támadásokat visszavertünk, ahol az ellenség vonalainkat elérte, ott ellentámadásunk vetette vissza kiinduló állásaiba, az Oistól északra a franciák Libremont és a Noyontól északra levő terület között a csatornaszakaszt nagy erővel megtámadták, támadásaikat tüzelésünk többnyire már a nyugati parton megállította, a keleti parton Chevillyből az ellenséget kemény harc után ismét kivetettük, Noyonból több ízben indított támadás tüzünkben és ellenlökésünk következtében meghiusult, heves tüzérségi harc és gyalogsági csatározás az Ayllette mentén. Soissonsól északra a Fasly Rusy Le-Long vonalra Juviny a tegnapi támadások alkalmával az ellenség kezén maradt.

Ludendorff.

LEGÚJABB.

(A „M. F. U.“ éjjel érkezett telefonjelentései.)

Az új lengyel állam kiépítése.

Varsóból táviratozzák: Radziwil herceg bécsi utjáról visszatérve, egy berlini lap tudósítója előtt kijelentette, hogy a Bécsben folytatott tanácskozásai kitűnő eredménnyel jártak, mert sikerült az uralkodó körök és a lengyel felfogás közti eltéréseket tisztázni és az új lengyel állam fölépítésének alapelveiben megegyezésre jutni. Különösen a Burián külügyminiszterrel folytatott tanácskozások eredménye nagyjelentőségű, mert tiszta az új Lengyelország és a monarchia közötti viszonyt. A lengyel államtanács szeptember 3-iki ülése van hivatva a nagyfotosságú kérdésben határozni.

Foch tábornagy nem jósol.

Berlin. A Lokalenzeiger jelenti: A Daily Chronicle párisi munkatársa előtt Foch tábornagy generálisnusz kijelentette, hogy nézete szerint a németek az entente csapatok által rájuk mért csapásokat föl tudták fogni s lassan visszavonulnak Hindenburg vonalaikba, ahonnan offenzívának is nevezhető támadásokat intézhetnek. Jólásokba — ugymond a tábornagy — nem lehet becsátkozni.

Megindult a hagymaforgalom.

Nem spekulálnak a vöröshagymával, csak a fokhagymával. — A külföldre egyelőre nincs szállítás.

E heti közleményünk a hagymáról és annak forgalmáról rövid lesz. Ezen a héten, a hagymafélék új maximális árának megállapításán kívül — amit nyomban közölnünk olvassunkkal — semmi különösebb körülmény nem adódott, ami feljegyzésre méltó lenne.

Örömmel konstaláljuk, hogy a hagymaforgalom az egész vonalon teljes erővel megindult. A szállítási igazolványokat annak rendje és módja szerint kiadják s a szállításhoz semmi akadály nincs, ami igen helyes, mert a hagymaforgalom legnagyobb részének most kell lebonyolódnia, mikor se szállítási zavarok, se vagonhiány nincs.

Vöröshagymából igen élénk a kereslet s megfelelően bő a kínálat is. Kertészeink igen helyesen belátják, hogy a február haváig történt ármegeállapítás, igen pontosan ragaszkodik s alkalmazkodik a tényleg beszáradáshoz s alaposan feltehető megromlási hányadhoz. Ilyen formán nem érdemes spekulálni a vöröshagymával. Igen sokan el is adják a hagymájukat. Annál nagyobb a spekuláció a fokhagymával. Es az a szemérmetlen spekuláció, melyet egyrészt a közéleti miniszterium fog letörni, másrészt pedig a külföldi kereskedelemnek valutáris célokból történő állami kézbe vétele vagy legalább is irányítása

által egyszerűen lehetetlenné fog tenni.

A közéleti miniszterium már most is izelítőt adott belőle a makói spekulánsoknak, midőn a szeptember 13-ig történt hagymaár maximálásánál a fokhagyma árát teljesen változatlanul hagyta. A jövőben sem számíthatunk nagyobb szerű áremelkedésre a fokhagymánál. Olyanra pedig pláne nem, amennyit már is adnak a makói piacon a fokhagymáért. Ennyit pedig igen sokára, vagy pedig soha sem fog megállapítani a közéleti miniszterium.

Dughagyma és hagymamag is látható már itt ott a piacon. Persze, horribilis árakat kérnek értük. Szégyeljük kiírni, hogy mit mernek kérni hagymamagért és dughagymáért. A dughagymára nézve már most, jóelőre kijelentjük, hogy biztos tudomásunk van arról, miszerint a dughagyma árát maximálni fogják s a termelői ára lényegesen kisebbre lesz maximálva, mint amennyire azt ma a makói piacon árusítják. A hagymamag árának maximálásáról még szó nincs.

Ami a külföldi kereskedelmet illeti, hát az bizony egyelőre szünetel. A közéleti miniszterium igen helyesen nem tér el attól az elvtől, hogy míg a belföldi szükséglet a legtökéletesebben el nincs látva, addig külföldre egy fej hagyma sem jut. Minthogy azonban a rendkívül bő hagymatermés folytán az országos szükséglet hamarosan fedezve lesz, remény van arra, hogy a külföldi kereskedelem is hamarosan megindul.

Idegen városba menő gyermekek szülőinek és makói kosztadók figyelmébe.

Makó város közéleti miniszteriuma az országos közéleti miniszterium 220000—1918. számú rendeletére való hivatkozással felhívja a szülők figyelmét, hogy akik gyermekeiket más városokba, internátusokba viszik, gyermekeik ottani akadálytalan ellátása (élelmezése) érdekében kötelesek a közéleti miniszteriumtól az eltávozási igazolványt kikérni.

Ezen igazolványok kiváltásához, ha az illetőknél az átvevő bizottság már elszámolt, ezen elszámolási jegyzéket hozzák magukkal. Akiknél az elszámolás még nem volt meg azok, a cukorkönyvet és az őrlelési jegyet vagy a kenyérszelvény számát feltüntető fehér lapot hozzák magukkal.

Az idegen községből Makóra jövő tanulók csak az esetben lesznek itt felvehetőek, ha a saját községük előjáróságától oly igazolványt mutatnak be, amelyben bizonyítva van, hogy ha otthon ellátott volt, a saját ellátatlanjai jegyzékéből töröltette magát.

Igazolvány nélkül senki ellátásban nem részesíthető, sem idegen községben ellátást igénybe nem vehet.

Mégegyszer a sertéshizlalásról.

A polgármester felhívása a közönséghez.

A polgármester ma a következőket közli Makó város közönségével:

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur 110050—1918. szám alatt kelt rendeletével a közszükségleti célokat szolgáló hizlalások biztosítása érdekében az Országos Közéleti miniszter Hivatalát vezető miniszter urral egyetértőleg elrendelte, hogy mindazok, akik házi és gazdasági szükségletre hatósági engedély alapján hizlalható mennyiségben felül darabonként 35 kgr-nál nehezebb súlyú sertésekkel rendelkeznek, tartoznak azokat folyó évi szeptember hó 20-án az Országos Sertésforgalmi Iroda új közszükségleti célra hizlalásra, vagy sovány állapotban leendő megvételre fejajánlani.

Ez a kötelezettség nem terjed ki az igazoltan tenyésztési célokat szolgáló sertésállományra, mely azonban nem lehet nagyobb, mint amennyit az egyes gazdaságok tenyésztési célra eddig is rendszeresen tartottak.

A hizlalásra, vagy eladásra vonatkozó felajánlásokat a városházán a makói sertéshizlalók értékesítő szövetkezeténél kell megtenni. Figyelmeztetem és kérem a lakosságot, hogy a bejelentést közvetlen és okvetlen és a legsürgősebben tegye meg, mert házról házra járva ellenőrzik, hogy kinél mennyi sertés van s hogy a sertés állományának megfelelően az illető felajánlasi kötelezettségének eleget tett-e. Aki sovány sertésért hizlalásra ajánlja fel s elegendő takarmánya nincs, a hiányzó takarmány kiutalásáról a Sertésforgalmi Iroda fog gondoskodni.

Aki a jelen rendeletben előírt kötelező felajánlást a jelzett határidőig elmulasztja, a 2592—1918. M. E. számú rendelet 6. §-a értelmében kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Azon sertések tekintetében, amelyekre nézve a kihágást elkövették, elkobzásnak van helye. A rendőri büntető eljárás során elkobzandó sertések értékének egyötöde a feljelentőt illeti, többi része pedig a felmerült költségek levonásával a Hadirokkantak Segélyalapja javára fordítandó.

ELKOBOROLT LÓ.

Az óbékai határból egy sárga csillagos kanca, méntelepi 122. számú bélyeggel ellátott ló, mely szerszámostól és pokróccal lekötve elkoborolt. A becsületes megtaláló ifj. NAGY MIHÁLY Gróf Pálffy-utca 63 szám alatti lakoshoz, esetleg a kiszombori községhez, vagy a makói városházához vigye be, ahol illő jutalomban részesül.

NAPI HIREK

Szeptember.

Bus, borongos idővel bucsuzott el tőlünk az utolsó nyári hónap az augusztus. Hogy is mondta a régi mondás:

Itt az áldott szeptember, Örvendezik az ember.

Hajdanában volt is ok az örvendezésre. A gazdag ősz minden áldását jelentette ez a hónap. Bőségesen került minden a piacra. Volt bor, buza, békesség. Most pedig van, jegy, hustalan nap s inség. A régi boldog világból csak az emlékezés maradt, no meg az, hogy iskolások rajával népesül be a makói utca, akik szülei kisérétében járnak a boltokat s szidják az uzorát, amely a palavesszőtől kezdve a téli sapkáig mindent megdrágított, ami az iskolásoknak kell. Minket s mindenkit nagyon deprimált állapotban talál a hajdan oly áldott szeptember s most, hogy az idő is hűvösebb fázva gondolunk arra, hogy mi lesz velünk majd a télen, mikor a gazdag ősz most már áldásait nem érezzük.

Az apátfalvai Justh ünnepség.

Apátfalva község lelkes függetlenségi érzelmű polgársága, kegyeletes hűséggel áldoz vasárnap, szeptember hó elsején Justh Gyula emlékének. Az apátfalvai függetlenségi olvasó kör, mint azt már megírtuk, megfestette Justh Gyula arcképét s azt fényes ünnepségek keretében vasárnap leleplezi. A leleplezési ünnepség szeptember 1-én délelőtt 11 órakor lesz s ezen az ünnepi dísznokat Nagy Károly kir. tanácsos elnök-lelkész, a kiváló poeta lelkű szónok, a nagynevű Justh Gyula régi barátja s a függetlenségi eszmék rendíthetetlen harcosa fogja tartani. A gyönyörű ünnepségre Makóról is sokan átrándulnak Apátfalvára. Kíváncsok is, hogy a függetlenségi olvasó körök minél nagyobb számban képviseltesék magukat ezen az ünnepségen, amelyen először áldoznak Justh Gyula nagy emlékezetének.

A tanítás kezdete az iskolákban. A vallás- és közoktatásügyi miniszter akként rendelkezett, hogy az összes népoktatási tanintézetekben és középfokú iskolákban a tanítást a korábbi rendelkezéseknek megfelelően szeptember hó elején meg kell kezdeni, habár a természetétől körüli eljárás-hoz igénybe vett tanítók és tanárok egy része ebbeli működése alól még nem mentett fel. Kivételnek csak olyan iskolánál van helye, ahol tanító vagy tanár van igénybe véve, hogy hiányuk következtében a tanítás menete semmiképen sem biztosítható.

Kertészt keres a város. A városi főkertész lemondott állásáról. A városi főkertész állás ennélfogva üresedésben van. Pályázni a városi kertészi állásra szeptember hó 20-ig lehet.

Felhívás. A budapesti „Hangya” szövetkezeti központ, a helybeli ker. fogyasztási szövetkezet tagjait folyó évi december hó 1-től kezdve cukorral akarja ellátni. Ehhez képest felhívatnak mindazon szövetkezeti tagok, akik cukor ellátásukat a „Hangya” útján a ker. fogyasztási szövetkezettel óhajtják beszerezni, hogy e hó 31-ig cukorkönyvecskéjükkel és tagsági igazolványukkal a szövetkezet helyiségében jelenjenek meg, ahol nerek előjegyzésbe fogadják vétet. A fenti időpont utáni bejelentések már tudomásul nem vehetők. A „Hangya” útján leendő cukorellátásban csakis helybeli szövetkezeti tagok részesülhetnek.

Böresök Gergő bácsinak utóda akad. Böresök Gergő a nagy felebező, már a másvilágról nézi a dolgok folyását s Makó képviselőtestülete egy részének az ő szellemében történő munkálkodását. Földöntuli létét most bearányozhatja az a tudat, hogy eszméinek örököse támadt a képviselőtestületben. Van már ismét nagy felebezőnk, aki mindent megfelebbez. Csorba János az a felebező, aki ma a felebbezések egész áradatát zúdította a város háza nyakába. Megfelebbezte a tisztviselők fizetésrendezését, megfelebbezte a tisztviselők helyi pótlékát, megfelebbezte Makó város érdemes tanácsjegyzője ügyében hozott határozatot, megfelebbezte azt a határozatot, amellyel őt adóiszti állást átszervezték egy fizetési fokozattal magasabb illetményű adónyilvántartói állásba. Megfelebbezte Nagy Antalnak, a fogyasztási ügyvezetőnek a gondnokságba történt megválasztását. Nem felebbezte meg azonban Bóly pása halálra ítéltetését. Nem felebbezte meg a versaillesi ántánt haditanács azon határozatát, mellyel kimondták a háború további folytatását s most emiatt a háború tovább folyik. Nem felebbezte meg a szemtelen áruuzsorát s az tényleg tovább dühöng. Jóllehet, ha felebbezte volna ezeket, úgy járt volna, mint jelenlegi felebbezéseivel fog járni. Az egészről annyi mégis csak felémelő, hogy Böresök Gergő nem hiába élt. Példája nemesen hódít még késői utódokat is. Van már hát képviselőtestületünknek nagy felebbezője, most már csak a hajdani „világító fáklya” hiányzik az istenes Horváth utóda, akkor aztán nem lesz okunk keseregni a régi jó idők elmúltán.

Vörös Kereszt céljaira adakoztak: Gruja Gergelyné 1 kor., Makói Takarékpénztár gyűjt. 51-90 kor., Markovits Manó 100 kor., Boros Imréné 3 kor. és 10 tojás, Papp Sándorné 10, Osztrák tanítók és tanítónők 50, Igaz József 5, Szabó János 7 kor. Anya és csecsemővédelmi célokra: Dr. Dózsa Simon 100 kor. egy bűnyögből kifolyólag.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Szirbik József 54 éves, Özv. Szücs

Lajosné Papp Borbála 80 éves, Vastag István Jánosné Sirok Rozália 28 éves korában.

Értesítés. Szives tudomására hozzuk a közönségnek, hogy a főtéri három gyógyszerár közlül vasárnap délután **Sándor Zsigmond** szolgálja ki a gyógyszerkezet. Délelőtt azonban mind a három gyógyszerár.

GAVALLER préselt cigarettá-hüvely mentes minden enyvezéstől, így az egészségre nem ártalmas. Kapható Kovács Sándor papírkereskedésében, Makón, Szegedi-utca 1. szám.

Egy makói asszony sulyos katasztrófája.

Megveszett a macskája s összemarcangolta.

Sulyos szerencsétlenség ért egy öreg makói asszonyt. A szerencsétlenül járt asszony, Varga Gergelyné Sirkert-utca 18 szám alatti lakos.

Az öreg asszony magánosan éldegélt házacskájában. Egyedüli örömei kis gazdasága s pár jószágai voltak. Kutyá, macska, pár tyúk, ebből tellett ki az öreg asszony gazdasága.

A macskát különösen szerette az öreg asszony. Ez mindig körülötte volt. Ott dorombolt, hízelt a vén kandur, jólelkű gazdasszonya mellett. Az öreg asszony nem is engedte ki a házból, ott is aludt a macska az öreg asszonnal egy szobában.

Hogy-hogynem a macska megveszett, de azt az öreg asszony nem vette észre.

Tegnap éjjel borzalmas kinokra ébredt fel az öreg asszony. A sötétben annyit látott, hogy két részjóslóban zöldes szem mered rá s közben arcát rettenetesen marcangolják. Kiugrott az ágyból, gyertyát gyújtott s ekkor látta, hogy a macskája álmában rátámadt. A veszett állat ismét rátámadt a gyertyagyújtás közben is asszonyára, de az kizavarta a házból.

A veszett macska rettenetesen összemarcangolta az öreg asszony arcát, ajkát és állát. Sulyos sérüléseivel egyelőre otthon ápolják.

A macskát másnap a hatóság agyonlövötte s felboncoltatta. Kétségtelenül megállapították, hogy a macska veszett volt. Ezért aztán a hatóság elrendelte a sulyosan megmart öreg asszonnak a Pasteur intézetbe való szállítását.

TANÜGY.

Iskolai értesítések.

A városi kereskedő tanonciskolában a tanoncok, illetve gyakornokok beírása történik szeptember hó 2-5. napjain délután 4-5 óra között, a rendes tanítás szeptember 10. napján kezdődik. Székely Lipót, igazgató.

A kült. áll. iskolákba a beiratkozás szeptember 2-8-án történik. A tanítás szeptember 9-én veszi kezdetét. Felhívatnak az érdekeltek szülők, hogy gyermekeiket a jelzett időben irassák be. A beiratkozás alkalmával értesítő könyv vagy születési kivonat felhozandó. 60 fillért értesítőre, 50 fillért könyvtárra kell fizetni. Makó, 1918. aug. 30. Igazgatóság.

SZINHÁZ

* **Hotel Imperial.** Biró Lajosnak gyönyörűen megírt négy felvonásos színjátékát mutatták be pénteken és szombaton este színészeink olyan kiváló előadásban, amelyet vidéki közönségnek ritkán van alkalmunk látni. Pedig a darabot nem könnyű eljátszani. Egy egész sereg elsőrendű férfi szerep van benne, amelyek mindegyike jó színészt igényel és amellet valódi igaz magyaros irodalmi stílusban van megírva. Garai Béla, ez a szépen fejlődő fiatal tehetség tegnap megint kitűnő volt. A vendégszereplő Békéssy Gyulán most is meglátszott, hogy értékes művész ember. Az új tagok közül ma lépett először fel Varga Sári. Kedves megjelenés. Jól beszél és igen szépen táncol. Nagy sikere volt. A többiek is mind kivétel nélkül a legjobbat produkálták és ezuttal is elsőhelyen állott Révész Ilonka, aki ismét beigazolta, hogy prózai szerepekben is a legjobbat. A darabnak rendkívül nagy sikere volt, amiben jó része van a kitűnő előadásnak.

Színházi heti műsor.

Vasárnap délután olesó árakkal: „Varsói citadella.”
Vasárnap este bérletszünetben: „Hotel Imperial.”
Hétfőn páros bérletben! „Az ördög.”
Kedden este páratlan bérletben: „Csárdáskirályné.”
Szerdán páros bérletben: „Csárdáskirályné.”
Csütörtökön páratlan bérletben: „Özvegy kisasszony.”
Pénteken páros bérletben: „Tésék szellőztetni.”
Szombaton bérletszünetben: „Tésék szellőztetni.”

REGENY

A patakmalom tündére.

írta: Tölgyessy Mihály.

Minden jog fenntartva.

E szók hatottak. Elemér egyelőre nem akart tovább menni, úgy gondolkodván, hogy akármelyik orvost hivatja is, bizonyára egyikük sem fogja meg hazudtolni.

Ezalatt Etelka az éj homálya alatt megérkezett. Az öreg Dinnyés úgy intézkedett, hogy egy csukott bérkocsi éjjel nappal lakása előtt álljon s kész legyen bármely pillanatban utnak indulni.

Vagy kétszáz lépésnyire a háztól, a melyben Lorántfynek feküdt, Etelka kiszállott a bérkocsiból és gyalog közelítette meg a házat.

Csakhamar egy sötét alakra bukkant, ki utját állotta.

— Hová, hová? kérdé a szálás férfi nyersen.

Etelka már tudta, hogy Dinnyés berenceinek egyike s így szólt halak:

— Csillagvár!

Erre a másik hirtelen alázatos lett s lebozsátotta botját.

— Mi történt egész mostanáig? kérdé Etelka.

— Semmi különös! Jön a válasz. Dinnyés ur nem mutatja magát.

— Tán bement a városba?

— Aligha! Nem hiszem, hogy ő lett volna.

— Tehát bement valaki?
— Igen! Kocsin mentek ketten, egy nő, meg egy férfi. Az utóbbi megint vissza is tért s jelenleg oda benu van a házban.

Etelka sejté a valót. Bizonyosan a fiatal pár tért vissza a városba. Elemér bevitte a nejét s ő maga ismét visszatért. Ez nagyon is jó lenne így!

Bement tehát a házba. Első kérdése volt! itt van-e még Elemér?

Erre igenlő választ kapott. További kérdézködései mindenben megerősíték előbbi feltevését.

(Folyt. köv.)

Többféle

női ruhák eladó

Értekezni lehet: Vásárhelyi-utca 21 szám alatt.

A főtéren egy jó család

DIÁK FIUKAT

teljes ellátással elvállal.

Cím a kiadóban megtudható.

ÉRTESETÉS.

Az Erzsébet-gőzfürdőben kéretek a fürdőző **HÖLGYKÖZÖNSÉG**, elsejétől kezdve

FÜRDŐRUHÁT

magukkal hozni. Tisztelettel Mayer Károly fürdőtulajdonos.

Kiadó földek.

Az igási ugarban 1 és fél katasztrális hold föld, H. Kovács István szomszédsában haszonbérbe KIADÓ. — Ugyancsak a dáli ugarban Nacs József szomszédságában 1 és fél katasztrális hold föld K I A D Ó. Értekezni lehet

Özv. Papós Imrénével

Kálvária-utca 56 szám alatt.

Eladó

Ingóban egy **félnapos szőlőföld**, Diós Jánosné és Martonosi Imre szomszédságában.

Értekezni lehet **PAPP SÁMUEL**, Hajnal-utca 11. sz. alatt.

ELADÓ HÁZ

ÉS FÖLD.

Hajnal-utca 12. szám alatti ház és 3 hold tárnoki föld eladó.

Értekezni lehet a fenti szám alatt.

Eladó ház.

Bajza-utca 48 szám alatti

H Á Z, mely gazdálkodónak is nagyon alkalmas, örök áron ELADÓ. — Értekezni lehet:

JOÓ ISTVÁN GÉPLAKA-TOSNÁL.

Sugár-ut.

Meghívó.

A makói első keresztény fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1918 évi szeptember hó 1-én délután 4 órakor a „Kath. Kör” helyiségében

negyedik évi rendes közgyűlését

tartja, melyre az összes részvényesek tisztelettel azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a gyűlés tekintet nélkül a megjelentek számára, meg fog tartatni.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó és a közgyűlési jegyzőkönyv vezetésére egy tag, a hitelesítésére két tag ki nevezése.
2. Az ügyvezető igazgató jelentése.
3. Mérleg-, vesztesség- és nyereség-számla előterjesztése.
4. A felügyelő bizottság jelentése.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
6. Az üzleti nyereség hovatartozása és felosztása iránti határozat.
7. A „Hangya” szövetkezettel való társulás tárgyában határozat.
8. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok újraválasztása.
9. Egyéb ügyek és indítványok, amelyek csak úgy lesznek tárgyalhatók, ha azok 14 nappal előbb az ügyvezető igazgatónál írásban be-terjesztettek.

A zárszámadások a Szövetkezet helyiségben kifüggesztettek.
Makó, 1918. aug. 22.

Az igazgatóság.

Makó város hirdetményei.

Pályázati hirdetmény.

Makó városánál a kertészeti állás üresedésbe jövén, felhívtnak mindazok, akik ezen állást elnyerni ohajtnák, hogy pályázati kérvényüket, esetleges oklevelük, születési, erkölcsi s eddigi szolgálatukat feltüntető bizonyítványaikkal felszerelve Makó város polgármesteri hivatalához címezve a folyó évi szeptember 20-ig nyújtsák be.

A betöltendő kertészeti állás jövedelme évi 1000 korona fizetés, a háboan tartalmára drágasági pótlék, szabad lakás, tüzifa, s a képviselő-testület által engedélyezendő percent járandóság.

Makó, 1918. augusztus 31.

Dr. Petrovics György
polgármester.

Földhaszonbérbeadási hirdetmény.

Makó városának a landori erdőből 1918. évben letarolt 6 parcella egyenként 800 négyszögöl földterülete a f. évi szeptember hó 5-én délelőtt 8 órakor a helyszínen megtartandó árverésen két évi időtartamra haszonbérbe fog kiadattani! Az árverés a landori örház mellett veszi a jelzett időben kezdetét. Az elérendő évi haszonbér és a szerződés bélyegköltsége az árverés alkalmával lefizetendő.

Makó, 1918. aug. 30.

Dr. Petrovics György
polgármester.

KIADÓ FÖLD.

Csókáson, Buza János-féle föld, Hajdu Pál szomszédságában, 9 katasztrális hold, gazdasági épületekkel gabona alá kiadó.

Ertekezni lehet **Tamás Antal** nével Návay Tamás-utca 4.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL

Kiadó föld.

Az igási utfélen, Szekeres János-féle 3 fertály tanyaföld, hagyma alá haszonbérbe kiadó. Ertekezhetni **JOÓ IMRÉVEL** Petőfi-utca 16. szám alatt.

Egy kisasszony felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

A ref. ó-tetetőben színes téglából épült

családi sirbolt eladó.

Felvilágosítást a csősz ad.

Eladó ház.

Gyöngy-utca 2 szám alatti **HÁZ**, melyben van három szoba, konyha, kamra és több mellékhelyiség, s z a b a d k é z ből **E L A D Ó**. — Ertekezni lehet a fenti szám alatt,

A városhoz közel 2 hold kukoriczaszár eladó.

Ertekezni lehet

RÁCZ SÁMUEL

Szunyog-utca 24 sz. lakásán.

Vas-, szerszám- és vasalásárúk

gazdasági gépek, varrógépek, kerékpárok, darálómalmok, mérlegek, mindennemű gép-részek, új igáskocsik, lószerszámok, kovácsszerszámok

a legelőnyösebb árban beszerezhetők
Mezőgazdasági Keresdelmi Részvénytársaságnál, Makó, Böhm-ház.

Kiadó föld.

A földéaki ország-ut mentén, 7 és 8 kilométer között, Szabó Imre-féle 13 és fél hold föld, jelenleg **Bajusz László** tulajdona, hagyma alá haszonbérbe kiadó. Ertekezni lehet **Rác Lászlóval** Apafi-utca 7. szám vagy Deák Ferenc-utca 12. szám alatt.

Ecetsavat

vegytisztát élvezeti célokra szállít 5 és 10 kilós postacsomagokban is

TAUBER-cég

Budapest,
Aggteleki-utca 4.

Házeladás.

Nagyesillag-utca 65. szám alatt levő házam, melyben jóforgalmu asztalos műhely és egy kocsmanak vagy bármiféle üzletnek megfelelő helyiség van, szabadkézből eladó.

Ertekezni lehet a fenti szám alatt.

Hordókat

— minden nagyságban vesz —
Iritz Sámuel özv. cég.

A verebesi és bánomi bér szőlő szőlő-, gyümölcs- és pusztá-

földek eladók.

Ertekezni lehet
Iritz Miksával.

Modern hygienikus szépségápolás (kozmetika)

Müller Adolfné Makó, Ráday-utca 49

Szeplős, májfoltos, mitterseres, pattanásos arcról minden hibát eltávolítok, ráncos, öregedő, petyhüdt arcot simává, fidevé tesz

Vibrációs svéd arcmassázs.

Archámlasztást a legideálisabb és legelőnyösebb alapon végzek Dr. Kalmayer berlini professor módszere után. A legkiválóbb arcpótló krémek, puderek stb. kaphatók. Arcápolás és zománcozás jutányos bérletben

Diszkrét kezelést házilag végzek.

Fogadok délelőtt 10 órától este 6 óráig

Müller Adolfné
okl. kozmetikus.

Kiadó föld.

A rákosi utfélen, Nagy Miklós szomszédságában 4 katasztrális hold föld hagymatermés alá kiadó. Ertekezhetni özv. **H. KISS ISTVÁNNÉ** tulajdonossal Arany János-utca 38 szám alatt.

Szt. István-tér 3. szám alatt hatóságilag engedélyezett

faj kan

van fedeztetésre.

Kiadó föld.

Az igási ut mentén levő tanyaföldem, tanya és gazdasági épületekkel együtt, gabona-termelésre haszonbérbe kiadó, esetleg hagymatermelésre is. Ertekezni lehet

IGAZ FERENC

tulajdonossal Kálvária-utca 98.

KIADÓ FÖLD.

Csókáson, Boros István dűlőjében

2 fertály tanyaföld

gazdasági épületekkel együtt haszonbérbe kiadó. Ertekezni lehet

Jenei Ferenc

tulajdonossal Batthányi-utca 39. szám alatt.

Egy

házvezetőnő

kerestetik egy idős uri emberhez. Cím a kiadóban megtalálható.